

Poznámka: jde o studentský státnicový text (tedy svým způsobem cvičný)

News feature

Transplantací orgánů loni přibýlo, na úroveň před pandemií se ale nevrací

Praha – Vysoký krevní tlak a zvýšená hladina kreatininu v krvi. Varovné signály toho, že s jejím tělem není něco v pořádku, devětašedesátiletá Lenka Kvačková zpočátku brala na lehkou váhu. „Připadala jsem si zdravá a plná života. Věřila jsem, že zdravé tělo přece drobné neduhy musí zvládnout,“ vzpomíná Kvačková. Její ledviny ale nápor nezvládly, a skončila proto na transplantačním sále Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) v Praze.

Lékaři v Česku loni transplantovali celkem 809 orgánů, o 44 více než v roce 2020. Navzdory růstu je to stále méně než před pandemií covidu-19. Právě v roce 2020 totiž podle Koordinačního střediska transplantací lékaři vyměnili nejméně orgánů od roku 2013. Naopak rekordní byl loni počet transplantovaných plic. Poprvé od roku 2006 jich bylo více než padesát. Nejčastěji lékaři transplantují ledviny, které tvoří víc než polovinu všech orgánů. Najít vhodného dárce orgánů ale trvá, ve frontě je teď přes tisíc pacientů.

V případě Lenky Kvačkové se jako první přihlásili její nejbližší. „Já a syn jsme nebyli vhodní dárce a případná transplantace by mohla znamenat komplikace. Dcera byla shledána jako vhodný dárce, ale žije v Kalifornii,“ vzpomíná její manžel Pavel Kvaček. Jako vhodný kandidát se nakonec ukázala kamarádka z dětství. „Známe se od první třídy, celý život žijeme ve stejném městě, jsme zkrátka jako rodina. Brala jsem proto jako údel své přítelkyni v nesnázích pomoci,“ popisuje devětašedesátiletá Hana Novotná.

Vedle žijících dárců mohou orgány darovat také zemřelí. Ti v celkovém počtu transplantací převažují, ale kvalita jejich orgánů je nižší. „Ledviny darované od žijícího dárce fungují déle, protože jsou kvalitnější než ledviny odebrané od zemřelého dárce. Je tedy skvělé, když se mezi blízkými pacienta najde vhodný dárce a rozhodne se pro tento dar života,“ upřesňuje vedoucí Transplantcentra IKEM Ondřej Viklický.

Rok a půl po transplantaci už paní Kvačková žije opět plnohodnotný život. „Cítím se nádherně. Dřív jsem byla ráda, když jsem ušla bez zastavení alespoň sto metrů. Teď je kvalita mého života úplně někde jinde, jako bych těch kilometrů už mezitím ušla tisíc,“ reflektuje, a řadí se tak mezi stovky pacientů, kterým transplantace orgánu zachránila život.